

PROCEDURA WEWNĘTRZNA

SZPITAL IM.ŚW.JADWIGI ŚL. W TRZEBNICY	STANDARDOWA INSTRUKCJA DZIAŁANIA		SOP nr O/T/2
ZAKŁAD DIAGNOSTYKI LABATORYJNEJ	Transport próbek materiału biologicznego do laboratorium		Status : jawny
Ul.Prusicka 55 55-100 Trzebnica			Wydanie: 2 z dnia : 29.12.2010
			Dokument obowiązuje od :
Autor : Lilla Rejek	Funkcja: Kierownik Zakładu Diagnostyki Laboratoryjnej	Data i podpis	
Do użytku zatwierdził:		Data i podpis:	

1. CEL

Zapewnienie warunków bezpiecznego transportu próbek przeznaczonych do badań laboratoryjnych zarówno w zakresie epidemiologiczno-sanitarnym jak i w celu zachowania warunków do uzyskania wiarygodnych wyników badań w jak najkrótszym czasie.

2. ZASTOSOWANIE

Procedura obowiązuje pracowników szpitala bezpośrednio lub pośrednio zaangażowanych w proces diagnostyki laboratoryjnej: pielęgniarki, salowe diagnostów, techników i pomoce laboratoryjne, lekarzy oraz osoby zajmujące się transportem materiału (kurierzy, kierowcy samochodów transportujących materiał biologiczny)

3. ZASADY POSTĘPOWANIA

- Pod pojęciem „próbka materiału biologicznego” rozumiemy każdy materiał biologiczny pobrany od pacjenta w celu przeprowadzenia badań laboratoryjnych do celów diagnostycznych.
Do najczęściej pobieranych próbek należą :
krew, mocza, kał, płyny z jam ciała, wymazy, aspiraty, fragmenty tkanek (wycinki), fragmenty cewników, protez
- Materiał do badań może być transportowany tylko przez wyznaczone do tego celu i przeszkolone osoby : personel medyczny (opiekunki medyczne, pielęgniarki, pracownicy laboratorium, lekarze, salowe z SOR,) specjalnie do tego celu wyznaczeni kurierzy.
- Próbki muszą być pobrane zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami pobierania materiału do badań (opis w SOP nr. O/P/2, „Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych” wraz z

załącznikami) oraz odpowiednio do zakresu wykonywanych z nich badań diagnostycznych)

4. Każda próbka musi być wyraźnie i czytelnie opisana : imieniem i nazwiskiem badanego , rodzajem m i datą pobrania lub oznaczona kodem paskowym. W przypadku badań mikrobiologicznych, serologicznych lub badań profilowych(powtarzanych w ciągu tej samej doby) na materiale i skierowaniu powinna być zamieszczona godzina pobrania materiału
5. Do próbek powinny być załączone skierowania z danymi pacjenta , kodem kreskowym w przypadku stosowania takiego oznaczania próbek, rodzajem badań , materiału daty i godziny pobrania i ewentualnym wskazaniem pracowni lub laboratorium jeśli badanie ma być wykonane w innej niż macierzysta placówce medycznej.
6. Każda próbka materiału do badań powinna być szczelnie zamknięta w pojemniku lub probówce zabezpieczonej/nym przed ewentualnym wydostaniem się na zewnątrz materiału i jednocześnie możliwym do bezpiecznego otwarcia w laboratorium.
7. Probówki i inne pojemniki z materiałem biologicznym powinny być następnie umieszczone w szczelnie zamykanym pojemniku , który to jest wkładany do kolejnego pojemnika przeznaczonego do transportu , opisanego „ materiał biologiczny do badań laboratoryjnych” + znak substancji niebezpiecznej. Tak zabezpieczony materiał powinien trafić do laboratorium najszybciej jak to możliwe.
8. Materiał biologiczny ,którego transport do laboratorium docelowego trwa dłużej niż 15 minut powinien być zabezpieczony przed niekorzystnym wpływem wysokiej lub bardzo niskiej temperatury. Do tego celu służą pojemniki izotermiczne zaopatrzone w wkłady chłodnicze lub chłodziarki z zasilaniem zewnętrznym. Optymalna temperatura dla większości materiałów biologicznych to temperatura od 2 do 10 stopni C.
9. Osoba transportująca materiał biologiczny spoza budynku szpitala powinna być zaopatrzona w ochronne rękawice lateksowe, środek do dezynfekcji ,ligninę i szczelny pojemnik na odpady medyczne.
W przypadku wydostania się materiału biologicznego z pojemników/probówek należy natychmiast zalać tę plamę / zanieczyszczenie środkiem dezynfekcyjnym (np. Septylem R, lub Meliseptolem Rapid lub innym środkiem dezynfekcyjnym niszczącym wirusy, bakterie i grzyby oraz ich przetrwalniki) i przykryć ligniną na czas właściwy dla stosowanego środka (minimum 2 minuty) a następnie zebrać zanieczyszczenia w ochronnych rękawiczkach tak by w miarę możliwości nie dotykać materiału biologicznego . Ponownie zalać środkiem dezynfekcyjnym miejsce po plamie, odczekać przynajmniej 1 minutę i dokładnie umyć to miejsce stosując ligninę lub ręczniki jednorazowe i wszystkie zanieczyszczenia umieścić w szczelnym pojemniku, którego zawartość należy oddać do spalania jako odpady medyczne zgodnie z procedurą o odpadach medycznych
10. W przypadku awarii samochodu, wypadku komunikacyjnego lub innej sytuacji , której konsekwencją mogą być : zmiana czasu lub warunków transportu i lub wpływ na bezpieczeństwo osoby transportującej , materiału (a szczególnie bezpieczeństwo epidemiologiczne) osoba transportująca powinna powiadomić o tym kierownika laboratorium lub jego z-cę lub innego pracownika laboratorium.
- 11 Materiał do badań odbiera przeszkolony pracownik laboratorium (technik, pomoc laboratoryjny, diagnosta).
W przypadku nieczytelnych opisów próbek, niezgodności opisów ze skierowaniami, lub nieprawidłowo pobranego lub transportowanego materiału wymagane jest wyjaśnienie i ponowne pobranie materiału.

Oświadczam, że zapoznałam/em się z powyższą procedurą i zobowiązuję się do jej stosowania

Imię i nazwisko osoby przeszkolonej	Data szkolenia	Podpis

Zweryfikowano data..... Pieczętka i podpis

PROCEDURA ZEWNĘTRZNA

SZPITAL IM.ŚW.JADWIGI ŚL. W TRZEBNICY		
Ul.Prusicka 55		
55-100 Trzebnica		
SOP nr 3	Wersja nr 1	
Tytuł procedury		
Transport zamówionej krwi lub jej składników		
Sporządził: imię i nazwisko	Data sporządzenia	podpis
Zatwierdził kierownik jednostki: imię i nazwisko	Data zatwierdzenia	podpis
Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa Zatwierdził: imię i nazwisko	Data zatwierdzenia	podpis
Obowiązuje od dnia:		Zastępuje SOP nr...

Przedmiot i cel: zapewnienie właściwych warunków transportu

Zakres stosowania: Krew i jej składniki. Preparaty krwiopochodne.

Odpowiedzialność: kierownik banku krwi, pracownicy banku krwi, firma transportująca, osoba odbierająca krew lub jej składnik

1. Krew i jej składniki są przewożone transportem własnym lub prowadzonym przez firmę zewnętrzną :

.....
 .....

która to ma przeprowadzony proces walidacji transportu.

2. Krew i jej składniki przewożone są w pojemnikach izotermicznych wyposażonych w dwa termometry poddane walidacji. Pojemniki do transportu składników są opisane informacją, jaki rodzaj składnika jest przewożony w danym pojemniku.
3. Do transportowania KKCz, FFP służą:
  - pojemniki izotermiczne wyposażone w wychłodzone wkłady chłodnicze,
  - pojemniki do podłączenia do agregatu samochodowego. .
  - pojemnik bez wkładów do przewożenia Koncentratu Krwinek Płytkowych

Wkłady powinny być oddzielone od preparatów krwi wkładką izolacyjną. Istnieje możliwość wymiany wkładów na zimne przy odbiorze w Ekspedycji Krwi w RCKiK we Wrocławiu. W przypadku stosowania czujników automatycznych do pomiaru temperatury dołącza się do transportowanego składnika wydruki otrzymane z czujników.

4. Każdy rodzaj składnika krwi transportowany jest w oddzielnych pojemnikach.
5. Po umieszczeniu składników krwi w pojemniku transportowym po 5 minutach osoba wydająca preparat odczytuje temperaturę i zapisuje odczyt w protokole transportu.
6. Wymagana temperatura składników krwi wg typu:
  - KPK, KKCz od 2 do 10°C
  - Osocze, krioprecypitat -18 °C (osiemnaście stopni poniżej zera)
  - Koncentrat Krwinek Płytkowych (KKP) od 20 °C do 24 °C
8. Po dostarczeniu składników krwi do oddziału uprawniony pracownik oddziału odczytuje temperaturę na dwóch termometrach i zapisuje w protokole transportu. Na protokole wpisuje się datę i godzinę otrzymania składnika krwi. Osoba odbierająca krew lub składniki podpisuje się na protokole transportu..
9. Protokoły kontroli transportu przechowywane są w banku krwi, przez co najmniej 5 lat od dnia dokonania pomiaru.
10. Przy nieprawidłowych temperaturach należy wyjaśnić przyczynę nieprawidłowego transportu, powiadomić lekarza oddziału , który podejmuje decyzję o zniszczeniu składnika. Przy powtarzających się nieprawidłowościach transportu należy zgłosić ten fakt do RCKiK we Wrocławiu.

Transport zamówionej krwi lub jej składników			
Oświadczam, że zapoznałam/em się z powyższą procedurą i zobowiązuję się do jej stosowania			
Lp.	Imię i nazwisko osoby przeszkolonej	Data szkolenia	Podpis

Zweryfikowano data..... Pieczętka i podpis

Zweryfikowano data..... Pieczętka i podpis

Zweryfikowano data..... Pieczętka i podpis